

Aan de leden van Provinciale Staten van de provincies
Groningen, Fryslân en Drenthe

Groningen, 25 april 2005

Behandeld door: Kh. Wesselius
Telefoonnummer: 050-3164015
Ons kenmerk : SNN/2005-04844
Onderwerp : SNN in het Interreg IIIB Noordzeeprogramma
Bijlagen : 2

Geachte dames en heren,

De publicatie van de Nederlandstalige Projectenportfolio van het Interreg IIIB Noordzeeprogramma vormt de aanleiding voor de notitie over het profijt dat de Noordelijke Provincies hebben van hun deelname aan dit Europese 'Community Initiative Programme' voor de 7 Noordzeelanden. De projecten Portfolio en de notitie illustreren de resultaten op het onderdeel Transnationale Samenwerking, zoals die vanuit het algemeen secretariaat van het SNN worden gefaciliteerd. Duidelijk is dat de inzet vanuit de SNN-provincies aan het huidige Interreg IIIB Noordzeeprogramma tot een bovengemiddeld resultaat in het Noordzeegebied heeft geleid.

De notitie schetst het belang dat bestuurlijk moet worden gehecht aan een nieuw Doelstelling Coöperatie B programma (onderdeel 'transnationaal') voor de periode 2007 t/m 2013, waarvan het programmabudget substantieel zal worden verhoogd.

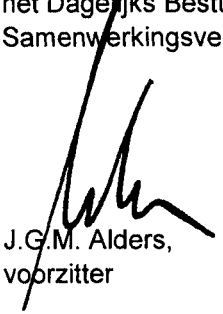
In het licht van de verschuiving van de inzet van Structuurfondsen naar Oost-Europa en het relatief groter belang dat een nieuw Noordzeeprogramma voor Noord-Nederland gaat krijgen, is het gewenst hiervan nu al kennis te nemen. Het is noodzakelijk dat een breed draagvlak ontstaat voor een vliegende start van internationale projecten bij aanvang van het programma op 1 januari 2007, opdat de noordelijke 'trekkingsrechten' uit het programma zo veel als mogelijk worden verzilverd.

Gezien het groeiende belang van het Interreg Noordzeeprogramma in de nieuwe Europese Programmaperiode is besloten de resultaten van de noordelijke inspanningen statenbreed te verspreiden.

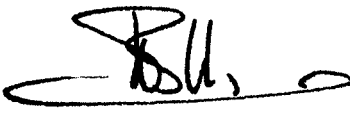
Wij stellen u voor de bijgevoegde notitie en Portfolio voor kennisgeving aan te nemen en de geboden informatie te betrekken bij communicatie over internationale projectontwikkeling vanuit uw provincie.

Hoogachtend,

het Dagelijks Bestuur van het
Samenwerkingsverband Noord-Nederland,

J.G.M. Alders,
voorzitter

H.J. Bolding,
secretaris

SNN in het Interreg IIIB Noordzeeprogramma, stand van zaken en vooruitblik

Aanleiding

De publicatie van de Nederlandstalige Projectenportfolio van het Interreg IIIB Noordzeeprogramma vormt de aanleiding voor deze notitie over het profijt dat de Noordelijke Provincies hebben van hun deelname aan dit 'Community Initiative Programme' voor de 7 Noordzeelanden. De bijlagen illustreren de resultaten op het onderdeel Transnationale Samenwerking zoals die vanuit het algemeen secretariaat van het SNN worden gefaciliteerd.

Er wordt een beeld geschetst van het belang dat bestuurlijk kan worden gehecht aan een nieuw, in omvang mogelijk verdrievoudigd, Interreg IV-programma (onderdeel 'transnationaal') onder de Doelstelling Coöperatie in het Europese Cohesiebeleid voor de periode 2007 t/m 2013. In het licht van de verschuiving van de inzet van Structuurfondsen naar Oost-Europa komt het van pas deze zegeningen zowel intern ambtelijk, als bestuurlijk breed uit te dragen, opdat draagvlak ontstaat voor een vliegende start wanneer op 1 januari 2007 een nieuw Noordzeeprogramma van start gaat.

Uitvoering Interreg IIIB Noordzeeprogramma en het SNN

De Interreg III programma's zijn een initiatief van de Europese Gemeenschap om transnationale samenwerking te stimuleren in de periode 2000 en 2006. De programma's omvatten grotere regio's uit de Europese ruimte met vergelijkbare problemen en uitdagingen. Met transnationale samenwerking op essentiële thema's wordt een synergetische effect beoogd door het delen van kennis en ervaring tussen de partnerregio's. Een doelstelling voor de langere termijn is een versterking van de cohesie tussen regio's voorbij de lidstaatsgrenzen.

Het Noordzeeprogramma wordt gefinancierd uit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO), een Noors equivalent en bijdragen uit de betrokken lidstaten. Besluiten over programma aangelegenheden en de ingediende projecten worden genomen door het Monitoring Committee (best.) resp. Steering Committee (ambt.), bestaande uit vertegenwoordigers van nationale en regionale overheden. Het SNN heeft een permanente ambtelijke vertegenwoordiging (ondergetekende) in het meest relevante Steering Committee. De zetel in het Monitoring Committee wordt gedeeld met de andere NL-provincies, op dit moment gedeputeerde Jacques Suurmond, provincie Zeeland. Het Programma Secretariaat is gevestigd in Viborg (DK).

Momenteel worden uit EFRO-middelen 54 projecten gefinancierd op basis van het Interreg Noordzeeprogramma. De bijgevoegde en zeer leesbare Projectenportfolio (bijlage 1) beschrijft themagewijs de inhoud van deze projecten. Vanuit de provincies Drenthe, Fryslân en Groningen, de noordelijke gemeenten en waterschappen en andere organisaties wordt met veel ambitie aan 29 projecten gewerkt. De helft van de projecten hebben een Noord-Nederlandse Leadpartner. In totaal slaat een EFRO-volume van ruim € 20 miljoen in Noord-Nederland neer (bijlage 2, Overzicht Projectenstatus).

Dit beeld steekt positief af tegen het resultaat van de overige 5 NL-provincies in het Noordzeeprogramma, die samen bij 31 projecten betrokken zijn (EFRO-volume ca. € 13 miljoen), met 7 Leadpartner projecten en participatie in 8 projecten van een vanuit Noord-Nederland geleid project. Noord-Nederland haalt ruim 60% binnen van het EFRO-volume dat naar Nederland ('terug') komt en 16% van het totale Programmabudget. Voor de laatste Call for Proposals, in november 2005, resteert € 4 miljoen. Vanuit Noord-Nederland zijn voor deze ronde een 8-tal projectideeën in ontwikkeling.

Behalve 50% EFRO-bijdragen genereren de projecten vaak een aanzienlijke co-financiering. Het Rijk draagt aan de SNN-projecten minimaal € 3,3 miljoen aan directe co-financiering bij. Met de noordelijke deelname aan IIIB Noordzeeprojecten is een investeringsvolume van minimaal € 40 miljoen gemoeid (bijlage 2; regionaal/Rijk/EFRO). Hoeveel afgeleide investeringen de projecten genereren, bijvoorbeeld uit het ISV-fonds of andere doelmittelen, is niet berekend. Dit geldt ook voor andere fysieke investeringen die soms in samenhang met een Interreg IIIB-project plaatsvinden, o.m. vanuit EZ-Kompas en/of doelsubsidies van de Ministeries van VROM, LNV en V&W. Een project waarvoor dit een keer is doorgerekend is het Friese Watercity II project.

Hier blijkt dat de oorspronkelijke EFRO-bijdrage van € 2 ton aan Leeuwarden (Interreg IIC periode) heeft geleid tot een totale investeringsomvang in de Leeuwarder binnenstad van € 17 miljoen!

De EU-richtlijnen voor Communautaire Initiatieven bieden namelijk de mogelijkheid Interreg-middelen te besteden aan fysieke investeringen. Met name voor ruimtelijke en water georiënteerde projecten biedt dit mogelijkheden. Naar schatting €10,5 miljoen wordt in Noord-Nederland geïnvesteerd in infrastructuur zoals (pers)leidingen naar een RWZI, experimentele stuwen, ontsluitingen tbv recreatie en maatregelen tbv natuurontwikkeling. TEN-III en PURE financieren daarnaast grondaankopen uit Interregmiddelen. Weer andere projecten investeren in nieuwe ICT en experimentele software.

Bij meerdere projecten vormt de internationale uitstraling en status daaraan verbonden, een stimulans voor additionele investeringen door gemeenten en waterschappen. Hoewel niet elk noordelijk IIIB project een materiële investeringsomvang kent als Water City II, zijn op termijn ook multiplier-effecten te verwachten bij andere noordelijke projecten, zoals MOPARK en Shared Space, PURE, FLOWS en Revitalizing Harbour Cities in Delfzijl.

Alle SNN-projecten worden inhoudelijk beschreven in bijgevoegde Noordzee Projecten Portfolio en in het overzicht per provincie, in de vorm van een afdruk van het onderdeel 'Projects in your Region' van de zeer toegankelijke website: www.interregnorthsea.org

EFRO-aandeel naar Noord-Nederland in (inter)nationale context

Na stug volhouden van het standpunt inzake het rondpompen van EU-middelen heeft Nederland in 1999, bij de slotonderhandelingen in Berlijn, veel 'moeilijk geld' in de zgn. fair share binnengehaald. Uit het EFRO werd €220 miljoen bestemd voor Interreg III (Noordzee, NWE en IIC). De Nederlandse enveloppe in het IIIB Noordzeeprogramma bedroeg met € 60 miljoen ongeveer de helft van het Noordzeeprogramma budget (excl. Technische Bijstand). De ambitie van het Rijk was om dit bedrag terug te verdienen. Afgeleid daarvan formuleerde het Noorden de ambitie € 25 miljoen in Drenthe, Fryslân en Groningen te laten neerslaan. Een overzicht van de stand van zaken:

• Noordzeeprogramma bij aanvang netto	€ 128 Miljoen EFRO
netto NL-enveloppe (cf. Berlijn 1999)	€ 60 M
• Gecommitteerd in de Noordzeeregio februari 2005	€ 118 M
(over 54 projecten)	
• EFRO naar Nederland	€ 31 M
• EFRO naar SNN provincies	ruim € 20 M
(16% van totaal en 60% van NL)	

Nu ruim 92% van het programmabudget is gecommitteerd en Nederland daarvan € 30,6 miljoen heeft binnengehaald erkennen de Ministeries van Financiën/EZ moeizaam dat hun oorspronkelijke ambitie te hoog gegrepen was. Het Ministerie van VROM, verantwoordelijk voor de uitvoering van de IIIB programma's, moet in interne en interdepartementale discussies vaak uitleggen hoe weerbarstig de praktijk van het ontwikkelen van een transnationaal project kan zijn.

In het algemeen kan gesteld worden dat, in plaats van de financiële ambities, de waarde van transnationale samenwerking nu en in een volgende programmaperiode primair gelegen is in de inhoud, materiële investeringen en de synergie die ontstaat door samenwerking in internationale projecten die bijdragen aan Europese strategieën (Lissabon/Gotenburg) voor de langere termijn. Ter illustratie: de aanpak van Water City II en het Europese Interreg concept worden door UNESCO en de Wereldbank als toonvoorbeeld voor een innovatieve aanpak van internationale waterprojecten beschouwd. Een vergelijkbare aanpak voor steden rond de Zwarte Zee, het Victoriameer en in Azië worden nader verkend. Dit kan een grote impuls opleveren voor bedrijven uit de Friese Water Alliantie.

Uit andere transnationale projecten valt voordeel te halen voor bijvoorbeeld traject dat de SNN-provincies met het concept van de Noordelijke OntwikkelingsAs (NOA) hebben ingezet.

Een eerste oriëntatie op de inhoud van zowel enkele Interreg Noordzeeprojecten, als met name van projecten gefinancierd uit het IIIB Baltische Zee Programma, laat zien dat in Zuid-Scandinavië en de Baltische regio kan worden aangehaakt bij actieve en initiatiefrijke netwerken. Een nadere inhoudelijke verkenning van deze projecten, c.q. overleg met betreffende projectleiders, heeft daarom prioriteit. Ook vanuit de Nieuwe Hanze Regio is dit perspectief vorig najaar signaleerd.

Aandachtspunt

De inzet van het SNN richting Noordoost-Europa, naast de verdieping van het NOA-concept door BAW, mede richten op een verkenning van relevante projecten uit de Baltische regio (IIIB en IIIC-Noord) door contact te leggen met projectleiders van projecten ter zake.

Van Interreg IIIB naar Doelstelling Coöperatie B

NorVision update

Medio 2004 heeft het Monitoring Committee besloten tot een 'selective update' van NorVision, de uitwerking van het European Spatial Development Perspective voor het Noordzeegebied en basisdocument voor het huidige Interreg IIIB Noordzeeprogramma. Deze selectieve herziening voorziet in 5 deelonderzoeken naar belangrijke thema's voor een B-programma onder de Doelstelling Coöperatie. Over de voortgang van dit proces wordt gerapporteerd aan de Bestuurscommissie SOM. Het herzieningstraject moet eind 2005 zijn afgerond.

Op basis van de volgende criteria:

- het thema is van belang voor de bijdrage vanuit de Noordzeeregio aan de implementatie van de Lissabon en Gotenburg agenda's,
- er bestaat een urgentie het thema aan te vatten vóór 2010,
- vooruitgang op het thema is alleen mogelijk door een gezamenlijke (transnationale) aanpak binnen het Noordzeegebied, (*red.: het SNN bepleit in Brussel het samengaan van de Noordzee- en Baltische Zee programmegebieden*)
- het thema heeft baat bij een territoriale/ruimtelijke/integrale benadering,

zijn de vijf thema's voor nader onderzoek geselecteerd:

1. Watermanagement
2. Transport and Accessibility
3. Energy Futures
4. Facilitating Transfer of Technology and Innovation
5. Demographic Change / Health Care

De 5 onderzoeken bestaan uit deskstudies en interviews met sleutelfiguren uit betreffende sectoren en bedrijfsleven. De resultaten worden in de vorm van concept-rapportages, met voorstellen voor de 'Spatial Agenda' van de Noordzeeregio, voorgelegd aan de deelnemers van de gezamenlijke Annual Conference van het Interreg Noordzeeprogramma en de North Sea Commission, op 15 t/m 17 juni in Middelburg. Van de twee noordelijke portefeuillehouders Swierstra en Bijman is bekend dat zij hierbij aanwezig zullen zijn.

De onderwerpen die voor Noord-Nederland van belang zijn: watermanagement (Friese Water Alliantie), energie (Energy Valley), innovatie en technologietransfer (LOFAR), de Noordelijke OntwikkelingsAs en speerpuntsectoren als (bio)chemie, ICT en zorg, zijn hierin ondergebracht. Met nadruk is ook naar voren gebracht het belang van projecten gericht op economische ontwikkeling, ipv de huidige primair ruimtelijk georiënteerde.

Het onderzoek naar het thema Transport and Accessibility wordt uitgevoerd door Resource Analysis NV. De uitkomst van het eerste BAW- onderzoek naar de Noordelijke OntwikkelingsAs is hier inmiddels bekend. Daartoe zijn contacten gelegd tussen de Senior Transport Economist Bart Kamp (RA) en Nikolai Lutzky (BAW). Op 29 april, tijdens de NL-workshop voor dit deelonderzoek, zal het belang van de NOA voor Noord-Nederland en de noordelijke voorkeur voor samengaan van de 2 programmegebieden voor de regio's rond Noordzee- en Baltische zee ook mondeling worden ingebracht.

Aansluitend op de besluitvorming van de Europese Commissie over de 3^e Doelstelling Territoriale Coöperatie in 2006 en de uitkomst uit de inmiddels gestarte Mid-term Evaluatie van de lopende projecten, vormt de 'selective NorVision update' een belangrijke inhoudelijke bouwsteen voor het nieuwe Interreg IVB Noordzeeprogramma.

Namens de NL-regio's neemt de SNN manager voor IIIB Noordzeeprogramma deel aan de projectgroep die het herzieningsproces begeleid. Hiermee kan de inbreng van voor Noord-Nederland wezenlijke componenten worden verzekerd. Directe terugkoppeling naar de provinciale werkvloer maakt het mogelijk in een vroeg stadium met projectontwikkeling te anticiperen op de inhoud van het nieuwe Coöperatie B programma.

Tijdpad:

18 mei	indiening voortgangrapportages met aanzet voor de discussienota incl 2 A4 met aanbevelingen (max. 20p per studie)
26/27 mei	3e bijeenkomst begeleidingsgroep, beoordeling voortgang en tussentijdse resultaten.
15-17 juni	Annual Conference in Middelburg waar per thema de betreffende discussienota's worden voorgelegd en waar de consultatieronde (september) aan de deelnemers van de conferentie worden geïntroduceerd (Registratie deelname aan Annual Conference online via: www.northsea.org)
31 augustus	Ontwerp-deelrapporten afgerond
September	consultatieronde met relevante 'stakeholders' in elk van de Noordzeelanden
Half oktober	Begeleidingsgroep bijeenkomst ter beoordeling van eindrapportages
Half November	Eindrapport revisie klaar, het geheel wordt ter vaststelling voorgelegd aan het Monitoring Committee.

Aandachtspunten

- Het proces is 'vloeibaar' genoeg om Noord-Nederlandse accenten te leggen;
- De geschetste ontwikkelingen provinciebreed communiceren gezien de toegenomen betekenis van het nieuwe programma voor Noord-Nederland,
 - a. vanwege de verschuiving van het accent van ruimtelijke inrichting naar economische ontwikkeling (cf Lissabon doelstelling) en
 - b. omdat het lang niet zeker is hoeveel uit de 2^e doelstelling richting SNN stroomt en
 - c. vanwege de aanstaande, substantiële verhoging van het programmabudget;
- Noord-Nederlandse belangen worden ingebracht in interviews en workshops die 5 onderzoeksbureaus organiseren.
- in september 2005 is er een finale consultatieronde over de concept-deelrapportages uit de selectieve herziening;
- Alert reageren op, cq een actieve deelname vanuit Noord-Nederland aan de Annual Conference en de consultatieronde in september zijn een must.

Samenwerkingsverband Noord-Nederland
Projectenstatus en -financiering uit het Interreg IIIB Noordzeeprogramma naar projecten in Noord-Nederland
15 maart 2005

Toelichting:

De kolom status geeft de fase van ontwikkeling/besluitvorming weer:

0 = ideefase, voorbereiding te starten

1 = in voorbereiding

2 = ingediend voor Focused Call for Proposals najaar 2004

3 = projectapplicatie goedgekeurd door Steering Committee (= def. Interreg en nationale co-financiering);

4 = applicatie afgewezen.

Voor beschrijvingen van de inhoud van lopende projecten, zie: www.interregnorthsea.org/index.asp

Nr.	Status	Projecttitel	Leadpartner	Contactp.	Looptijd	Projectbudget totaal	Regionale cofinanc. Prov./derden	Rijks cofinanc.	Interreg IIIB financiering naar SNN-Prov.
		DRENTHE							
01-01	3	Water4all	Aalborg Dk	van Os	2003-2005	1.486.601	246.500	?	246.895
02-02	3	TOWNNET (Frl partner)	prov.	van Hessem	2003-2006	4.504.074	438.678	125.000	438.678
03-03	3	TEN III (Gr.partner)	prov.	van Os	2003-2006	4.004.000	1.338.750	289.250	1.338.750
04-04	3	SEAPLANE	Hannover	Reckman	2003-2006	1.600.000	50.000		50.000
05-05	2	SPARC (Strat.river corr.)	EA Midl. UK	van Os	2005-2008	4190300	330.000	?	330.000
		Shared Space (Emmen); zie 07-12		Gerritsen				?	413.929
		Farmers for Nature; zie 08-13		de Jong				?	310.182
							totaal Dr.	414.250	2.798.434
		FRYSLÂN							
01-06	3	Water City International II incl.ext.	Prov.	Meerendonk	2002-2006	10.009.750	1.478.500	330.000	1.478.500
	3	aansluiting Noorwegen + film		id.	2002-2006	289.200		29.000	133.600
02-07	3	NOLIMP incl. ext. Did	Prov.	Kiestra	2003-2005	8.450.000	550.000	200.000	750.000
03-08	3	FLAWS (Gr/Flevoland partners) verd.?	Cambridgesh.	Kuypers	2002-2006	9.874.575	1.232.500	?	1.232.500
04-09	3	MOPARK incl.ext.	Prov.	Bijma	2003-2006	5.658.200	793.500	?	793.500
05-10	3	North Sea RURAL	Viborgamt	Boesjes/Bandstra		5.034.808	535.000	150.000	535.000
06-11	3	NAVE NorTrail ext. (mef Gr)	Aberdeensh.	van Akker	2003-2006	315.360	68.322		68.322
07-12	3	Shared Space (Gr/Dr partners)	prov.	Duvergé	2004-2007	8.185.476	2.127.067	90.000	1.902.958
		TOWNNET; zie 02-02		ter Veur			420.221		420.221
	3	NO REGRET; zie 07-22					250.000		250.000

Nr.	Status	Projecttitel	Leadpartner	Contactp.	Looptijd	Projectbudget totaal	Regionale cofinanc. Prov./derden	Rijks cofinanc.	Interreg IIIB financiering naar SNN-prov.
		FRYSLÂN (vervolg)							
08-13	3	Farmers for Nature (incl. Dr)	prov.	Bakker	2004-2006	4.220.176	350.000	130.000	350.000
09-14	3	N.S. Bio-energy (incl. DLG)	prov.	Boesjes	2004-2007	4.446.105	455.500	454.328	1.819.655
10-15	3	Urban Watercycle	ws. R&Dinkel	Kiestra	2004-2007	7.713.750	705.000	75.000	705.000
		GRONINGEN					totaal Fri.	1.458.328	10.439.256
01-16	3	SEAPLANE	Hannover	Reerink	2003-2006	1.600.000	50.000		50.000
02-17	3	GeoShare	Sogn/Fjord N	Joustra	2002-2005	1.698.530	360.000		360.000
03-18	3	PURE Watermanagement in Bordenzones	prov.	van Hiltten	2002-2006	11.557.836	1.169.169	841.831	2.011.000
04-19	3	Northern Maritime Corridor (Gron. Seaport	Rogl.Fylkesk.	Zwerver	2002-2005	3.077.000	138.000		57.000
05-20	3	Revit. Harbours and -towns	gem. Delfzijl	Visser	2004-2007	7.204.399	1.221.484	20.000	1.221.484
06-21	3	SEALSALT/COMCOAST (prov./RIKZ/ws'n)	RWSZeeland	Lont	2005-2008	5.775.538	275.000	130.000	275.000
07-22	3	NO REGRET (wh. Veenkol. + Fri partner)	Prov.	Burkunk	2005-2008	3.560.470	460.000	20.000	460.000
08-23	3	Northern Maritime Corridor II (Gron. Seap.)	Rogl.Fylkesk.	Zwerver	2005-2008	2.160.000	110.000		110.000
		Shared Space (Haren); zie 07-12		Bresser			379.114		379.114
							totaal Gron.	1.011.831	4.923.598
		OVERIGE ORGANISATIES							
01-24	3	Tril. Wadden Sea Forum (w.o. Fri/Gri)	Niedersachs.	CVSS	2003-2005	2.069.882		40.352	0
02-25	3	ICTs for SMEs (MKB-nrd/N. poort/Alfacolle	Osterholz D	Kaus/Michel	2003-2006	3.950.000	210.000		219.000
03-26	3	LanceWAD II (incl. Waddenprov. Gr. Fri)	LNv-noord	Ettema	2004-2007	2.546.130		246.300	230.500
04-27	3	Safety@Sea (RIKZHaren/St. Noordzee)	N. Kystverket	Maseide	2004-2007	4.456.000	81.000	120.000	81.000
05-28	3	E-VOICE (NO-Friese gem./gem. Gron.)	gem. Dantumadeel		2004-2006	4.650.000	497.500	20.000	497.500
06-29	3	POWER (offshore wind, RUG fac. RW)	Uni O'burg	Lang/Linden	2004-2007	3.493.682			125.000
08-31	2	HARBASINS (inclusief RWS-DNN)	RIKZ Haren	Quené	2005-2008	2.900.000		550.468	530.468
							totaal overig	426.652	1.153.000

De afbeelding is een scan van een document. Het document is een tabel met gegevens over projecten. De tabel heeft 10 kolommen: Nr., Status, Projecttitel, Leadpartner, Contactp., Looptijd, Projectbudget totaal, Regionale cofinanc. Prov./derden, Rijks cofinanc., Interreg IIIB financiering naar SNN-prov. De tabel bevat gegevens voor verschillende projecten, waaronder FRYSLÂN (vervolg), GRONINGEN, OVERIGE ORGANISATIES, en een totaal overig. De afbeelding is een scan van een document, dus er zijn mogelijk fouten in de afbeelding.

Approved Projects in Drenthe

Select another area

Projects with Lead Partners based in Drenthe.

TEN 3	MORE
Transnational Ecological Network III	
The project aims at the realisation of an ecological water corridor network linking Natura 2000 and other wildlife sites. The project includes the direct implementation/creation of some corridors as well as work on further implementation plans. A training course will also be held. The enhanced watercourses should increase biodiversity and provide a basis for improvements in other fields such as tourism development.	
Provincie Drenthe	The Netherlands

Town-Net	MORE
Town-Net	
The project aims to strengthen town networks by developing their internal co-operation and complementarity. The themes the project covers include (public) transport, with activities such as the development of inter-modal connections, and spatial quality with activities e.g. concerning the strengthening of urban-rural links and green-blue belts. Further themes are economic development strategies and the establishment of new trade links, and regional identity with the development of marketing strategies and promotional activities.	
Haute Finance BV	The Netherlands

Projects with Partners based in Drenthe.

Shared Space	MORE
SHARED SPACE - Reconciling people, places and transport	
SHARED SPACE explores and exploits the potential for integrating infrastructure and traffic engineering, safety and spatial planning in transnational context to prevent erosion of social and environmental quality of the public realm. The approach has identified different types of road users with problems arising in a 'crushable zone'; integrating infrastructure and traffic engineering instruments into a cross-sector planning and designing process shall prove to reconcile the demands of the different types of road users and improve the quality of landscape and the built surroundings, pedestrian movement and social activities.	
Province of Fryslân	The Netherlands

Water4all	MORE
Sustainable Groundwater Management	
The project combines research and pilot projects to improve groundwater quality and integrate groundwater protection into spatial planning. Pilot projects will include work with wetlands, nitrates and pollutants while a wide range of additional activities will ensure the effective dissemination of the lessons learnt.	
Aalborg Municipality, EU Office	Denmark

SEAPLANE	MORE
Sustainable and Efficient Air Transport - Platform for Linked Analysis of the North Sea Air Transport Environment	
The aim is to strengthen regional airports and the air transport network between them and thus improve the accessibility of peripheral regions. Activities include analysing passenger travel needs, proposing new transport routes, improving airport safety and presenting a policy paper on airports to relevant EU institutions. The project builds on a successful Baltic Sea Region project.	
Ministry for Economics, Labour and Transport, Lower Saxony	Germany

WSF	MORE
Trilateral Wadden Sea Forum	
A Wadden Sea Forum will be established to develop scenarios for sustainable development and strategies for their implementation. These strategies include policies for resource use, regulation of activities in the coastal zone, promotion of sustainable regional development, recommendations for	

activities in the coastal zone, promotion of sustainable regional development, recommendations for the joint implementation of EU legislation and the identification of projects to implement sustainable development into spatial planning. Stakeholders include national, regional and local authorities, different interest groups and advisory boards and experts.

Common Wadden Sea Secretariat, CWSS

Germany

F4N

MORE

Farmers for Nature

The project will identify new ways to manage and improve rural landscapes. It consists of a number of pilots addressing enhanced ecological value and preserved regional and cultural identity. Working with farmers and other stakeholders, this should still ensure sufficient economic opportunities for farmers.

Province of Fryslân

The Netherlands

Site Designed by Plexus Media

Approved Projects in Friesland

Select another area

Projects with Lead Partners based in Friesland.

E-VOICE	MORE
E-VOICE - the voice of the citizen in the multi.media information society - the challenge of future democracy in Europe E-Voice aims to increase public influence and participation in political decision-making by improving the communication and interaction between citizens and politicians as well as public officials. The participating public authorities will also make available important information for citizens in a more user-friendly and accessible way.	
Bureau Walburg	The Netherlands
F4N	MORE
Farmers for Nature	
The project will identify new ways to manage and improve rural landscapes. It consists of a number of pilots addressing enhanced ecological value and preserved regional and cultural identity. Working with farmers and other stakeholders, this should still ensure sufficient economic opportunities for farmers.	
Province of Fryslân	The Netherlands
MOPARK	MORE
Mobility and National Parks	
The project addresses the issue of sustainable development of national parks through implementing environmental technologies in order to reduce pressures created by high traffic volumes. It implements information and communication technologies for site development and therefore encourages sustainable forms of tourism both to and within the park areas. The planned improvements target the conservation of the natural assets of the protected areas in the most economically viable way.	
Province of Fryslân	The Netherlands
NOLIMP	MORE
North Sea regional and Local IMplementation of the Water Framework Directive	
The project looks at practical ways of implementing the Water Framework Directive (WFD) both locally and regionally through pilot projects in five countries. Examples of best practice for improving physico-chemical and ecological water quality will be a particular focus.	
Province of Fryslân	The Netherlands
NSBE	MORE
North Sea Bio Energy	
The project aims to increase the share of biomass in energy production. Activities are split up in four themes where the three first ones focus on testing and demonstrating new technologies and processes within different local/regional pilot projects on biogas, biomass and bio fuel. Three pilot plants and one pilot pelletiser will also be set up in the participating regions. The pilot projects will result in new data and models on integrated supply chains. To disseminate project outcomes and develop the bioenergy market the partnership will also run an awareness campaign and develop a virtual market place.	
Province of Fryslân	The Netherlands
Shared Space	MORE
SHARED SPACE - Reconciling people, places and transport	
SHARED SPACE explores and exploits the potential for integrating infrastructure and traffic engineering, safety and spatial planning in transnational context to prevent erosion of social and environmental quality of the public realm. The approach has identified different types of road users with problems arising in a 'crushable zone'; integrating infrastructure and traffic engineering instruments into a cross-sector planning and designing process shall prove to reconcile the demands of the different types of road users and improve the quality of landscape and the built surroundings, pedestrian movement and social activities.	
Province of Fryslân	The Netherlands

WCI-II**MORE** **Water City International II**

The main aim of the project is to improve urban water systems. Some partners will implement the water plans developed during an earlier stage of the project, addressing for example the enhancement of the water quality of watercourses and the realisation of their recreational potentials. Several 'new' partners will start on the development of water plans, using the experience of the others.

Province of Fryslân

The Netherlands

Projects with Partners based in Friesland.**Town-Net****MORE** **Town-Net**

The project aims to strengthen town networks by developing their internal co-operation and complementarity. The themes the project covers include (public) transport, with activities such as the development of inter-modal connections, and spatial quality with activities e.g. concerning the strengthening of urban-rural links and green-blue belts. Further themes are economic development strategies and the establishment of new trade links, and regional identity with the development of marketing strategies and promotional activities.

Haute Finance BV

The Netherlands

NS RURAL**MORE** **North Sea Rural Development Project**

The focus of the project is on stimulating positive development of rural areas. In order to achieve this, three themes are identified, which development or deterioration are mutually interconnected and have a major influence on the out migration trends in the area. These are: social/health services, transport services, and economic development. The project aims to work out solutions for the rural areas for the negative trends in the rural areas, through e.g. improving the level of social services offered, providing a better coordination of public transport, and securing/inspiring activities in rural areas.

Viborg County Council

Denmark

UWC**MORE** **Urban Water Cycle**

The aim of the project is to show how the performance of the urban water cycle can be optimised with respect to the built environment. For that purpose five themes have been identified, two of which, flows and purification, deal with the efficiency of water cycles, while the rest of the themes – water system, water management and society focus on how efficiency can be increased by means of achieving balance between the UWC and the environment. During the project each partner will carry out studies and concrete pilot projects where new purification and source control technologies as well as innovative uses for existing technologies will be tested.

Waterschap Regge and Dinkel

The Netherlands

WCI-II**MORE** **Water City International II**

The main aim of the project is to improve urban water systems. Some partners will implement the water plans developed during an earlier stage of the project, addressing for example the enhancement of the water quality of watercourses and the realisation of their recreational potentials. Several 'new' partners will start on the development of water plans, using the experience of the others.

Province of Fryslân

The Netherlands

WSF**MORE** **Trilateral Wadden Sea Forum**

A Wadden Sea Forum will be established to develop scenarios for sustainable development and strategies for their implementation. These strategies include policies for resource use, regulation of activities in the coastal zone, promotion of sustainable regional development, recommendations for the joint implementation of EU legislation and the identification of projects to implement sustainable development into spatial planning. Stakeholders include national, regional and local authorities, different interest groups and advisory boards and experts.

Common Wadden Sea Secretariat, CWSS

Germany

NAVE NORTRAIL**MORE** **The North Sea Coastal Path**

A project working with promoting sustainable cultural tourism through regenerating a number of walking trails along the North Sea coast. Activities include development of the information, services and infrastructure required for promoting the trail. The ultimate aim is develop a walking trail all along the North Sea coast.

Aberdeenshire Council

United Kingdom

Site Designed by Plexus Media

Approved Projects in Groningen

Select another area

Projects with Lead Partners based in Groningen.

LANCEWADPLAN	MORE
Integrated Landscape and Cultural Heritage Management and Development Plan for the Wadden Sea Region	
The project is a continuation of the IIC LANCEWAD project. The main aim is to enhance the cooperation with relevant governmental and non-governmental organisations in order to secure the development, management and sustainable use of the cultural heritage in the Wadden Sea Region (WSR). The final output will be a draft Integrated Landscape and Cultural Heritage Management and Development Plan containing a management strategy for cultural heritage, cultural landscape plans, sectoral and theme strategies and an action plan.	
Ministry of Agriculture, Nature and Food Safety, Directorate North	The Netherlands

PURE North Sea	MORE
Planning for Urban-rural River Environments, North Sea Region	
Pure aims to develop the various spatial functions of water catchment areas in the urban-rural fringe, focusing especially on public participation, water quality and flood risks. Pilot projects and guidelines developed by the project will address various issues such as integrating water management into spatial planning, improving the multifunctionality of water, discovering water related identities, restoring water systems and storm water management.	
Province of Groningen	The Netherlands

RevitHar	MORE
Revitalisation of Small Harbour Towns and Cities - a solution driven exchange programme following the study pilot in Interreg IIC	
The aim of the project is to improve the image of the participating small urban port settlements by creating a more balanced spatial structure. This includes improving the connections between the waterfronts and the town centres and involving the public in this process through a bottom-up approach. Each of the partner will carry out sub-projects where three will lead to renewed waterfronts and the fourth to new methods for increasing the involvement of the public and businesses in landscape improvement strategies.	
De Bovenkamer van Nederland	The Netherlands

Projects with Partners based in Groningen.

Shared Space	MORE
SHARED SPACE - Reconciling people, places and transport	
SHARED SPACE explores and exploits the potential for integrating infrastructure and traffic engineering, safety and spatial planning in transnational context to prevent erosion of social and environmental quality of the public realm. The approach has identified different types of road users with problems arising in a 'crushable zone'; integrating infrastructure and traffic engineering instruments into a cross-sector planning and designing process shall prove to reconcile the demands of the different types of road users and improve the quality of landscape and the built surroundings, pedestrian movement and social activities.	
Province of Fryslân	The Netherlands

TEN 3	MORE
Transnational Ecological Network III	
The project aims at the realisation of an ecological water corridor network linking Natura 2000 and other wildlife sites. The project includes the direct implementation/creation of some corridors as well as work on further implementation plans. A training course will also be held. The enhanced watercourses should increase biodiversity and provide a basis for improvements in other fields such as tourism development.	
Provincie Drenthe	The Netherlands

COMCOAST	MORE
-----------------	---

COMBined Functions in COASTal Defence Zones

The aim of the project is to increase future safety of coastal areas by strengthening the inner slope of the coastal defences and at the same time improving the flood retention capacity of the hinterland areas. The project work has been divided into six work pack-ages related to reconnaissance of the spatial potentials of the hinterland areas, performance of a socio-economic evaluation of the wetlands, providing a variety of technical solutions for strengthening of the defences; implementing participatory actions; and conducting pilot projects which will be fed from the results from the rest of the WPs.

Ministry of Transport, Public Works and Water Management, Directorate General for
Public Works and Water Management

The
Netherlands

NSBE**MORE** **North Sea Bio Energy**

The project aims to increase the share of biomass in energy production. Activities are split up in four themes where the three first ones focus on testing and demonstrating new technologies and processes within different local/regional pilot projects on biogas, biomass and bio fuel. Three pilot plants and one pilot pelletiser will also be set up in the participating regions. The pilot projects will result in new data and models on integrated supply chains. To disseminate project outcomes and develop the bioenergy market the partnership will also run an awareness campaign and develop a virtual market place.

Province of Fryslân

The Netherlands

E-VOICE**MORE** **E-VOICE - the voice of the citizen in the multi.media information society - the challenge of future democracy in Europe**

E-Voice aims to increase public influence and participation in political decision-making by improving the communication and interaction between citizens and politicians as well as public officials. The participating public authorities will also make available important information for citizens in a more user-friendly and accessible way.

Bureau Walburg

The Netherlands

NMC-NSR**MORE** **Northern Maritime Corridor - North Sea Region**

The project aims to facilitate the safe development of the maritime route from the Barents Region along the Norwegian coast to the core of Europe. It addresses the following issues: the development of regional maritime clusters, the promotion of Short Sea Shipping, transport in the petroleum and the seafood sector and risk management strategies. The project will be implemented in close co-operation with a similar project in the Interreg IIIB Northern Periphery Programme.

Rogaland County Council

Norway

GeoShare**MORE** **GeoShare - Interpreting Place Related Information**

This project will develop tools and strategies including online mapping, data storage and data analysis for managing and sharing geodata. The long term aim is for these tools and strategies to contribute to better and more open governance as well as a more balanced application of information and communication technology in the North Sea region.

Sogn and Fjordane County Municipality

Norway

SEAPLANE**MORE** **Sustainable and Efficient Air Transport - Platform for Linked Analysis of the North Sea Air Transport Environment**

The aim is to strengthen regional airports and the air transport network between them and thus improve the accessibility of peripheral regions. Activities include analysing passenger travel needs, proposing new transport routes, improving airport safety and presenting a policy paper on airports to relevant EU institutions. The project builds on a successful Baltic Sea Region project.

Ministry for Economics, Labour and Transport, Lower Saxony

Germany

WSF**MORE** **Trilateral Wadden Sea Forum**

A Wadden Sea Forum will be established to develop scenarios for sustainable development and strategies for their implementation. These strategies include policies for resource use, regulation of activities in the coastal zone, promotion of sustainable regional development, recommendations for the joint implementation of EU legislation and the identification of projects to implement sustainable

the joint implementation of EU legislation and the identification of projects to implement sustainable development into spatial planning. Stakeholders include national, regional and local authorities, different interest groups and advisory boards and experts.

Common Wadden Sea Secretariat, CWSS

Germany

ICTs for SMEs

MORE

Regional Strategies and Solutions to Enhance ICT-Access and Use for SMEs

The project supports SMEs in the 8 participating regions to increase and improve their use of ICT. In the first module the ICT use among 100 SMEs/region will be surveyed. On the basis of this study 30-50 SMEs/region will receive an ICT audit and the proposed solutions will be implemented. The audit and its implementation will then be evaluated. This evaluation together with other important experiences gained in the project will be developed into a best practice guide.

ProArbeit GmbH

Germany

Site Designed by Plexus Media